

BRADDAUŠ

Izložba djela velikana hrvatske likovne umjetnosti,
kipara, slikara i pjesnika, u povodu 50. godišnjice njegove smrti.

Čapljina, 21. prosinca 2024. – 25. siječnja 2025.

RADAUŠ

Izložba djela velikana hrvatske likovne umjetnosti,
kipara, slikara i pjesnika, u povodu 50. godišnjice njegove smrti.

Čapljina, 2024.

PRVA RIČ ŠTO SAM JE ČUO

Prva rič što sam je čuo

Od matere -

Naučio -

Bila je 'rvatska.

U Slavoniji

Zemlji rođenoj,

Voljenoj,

Divane

Uvik

Od kako pamte,

Samo

'Rvatski.

I

Divane,

I

Psuju,

I

Pivaju,

I

Plaču,

A momci tepaju,

Maze se cure -

Divane snaše -

Brundaju babe,

Didaci mudruju,

Sve na vom

Jeziku našem,

Starom,

Dragom

'Rvatskom.

*Da govorim o svom životu? ... Pa, kratko ću vam reći:
Ne sjećam se da sam ijedan dan prokartao.
Svaki dan, pa i kad nisam radio, bio mi je ispunjen."*

(V. Radauš u intervjuu s Josipom Škuncom,
Vjesnik, 14. II.1971.)

O DJELU I ŽIVOTU VANJE RADAUŠA

I.

Kipar, slikar i pjesnik Vanja Radauš rodnoj je Slavoniji posvetio veliki dio svoga strastvena umjetničkog bića. U prvom redu niz svojih prvorazrednih skulptura a onda i brojne pjesme sabrane u tri zbirke poezije. Prva zbirka imena „Slavonijo zemljo plemenita“ objavljena je 1969., druga je bila „Kosilica vremena“ iz 1971., a treća je „Buđenje snova“ s pjesmama iz 1974. i objavljena je posmrtno.¹ Osim toga još su dvije posvete Slavoniji u njegovu spisateljskom radu. Uronjen dušom i tijelom u svoj kraj on se rijetko kad zanimao za blagodati sa stola europejstva i njegova su studijska putovanja vrlo često bila posvećena istraživanju slavonske srednjovjekovne arhitektonske baštine i kulturno-povijesnih spomenika, što je svaki put rezultiralo sjajnim fotografijama i tekstualnim priložima publiciranima u dvije foto-monografije; prva je „Srednjovjekovni spomenici Slavonije“ a druga je „Spomenici Slavonije iz razdoblja od 16.do 19. stoljeća“.

Što se pak rodni mu Vinkovaca (r. 1906.) i šokačkog kraja tiče, njih je Radauš obdario i s više javnih spomenika povijesne i umjetničke vrijednosti, jer prvi je bio ujedno i prvi spomenik koji predstavlja jednog vinkovačkoga pisca. Riječ je o spomeniku „Josipu Kozarcu“ kojeg je Radauš izveo 1958. i uz pomoć ogranka Matice hrvatske postavio ga je na šetalištu uz Bosut. Šetalište danas nosi ime Dionizija Švagelja, književnika, svestranog publicista i agilnog Matičara, koji je u svojim likovnim opažanjima Radaušu posvetio niz stranica. Dvije su nam se posebno uredile u pamćenje jer govore o kiparovim vinkovačkim javnim spomenicima malokomu znanima, osim, naravno, Vinkovčanima, pa svesrdno citiramo sljedeće rečenice : *Iz ovog terena blata i bara javio se veliki kipar ponosan na svoj zavičaj koji je uvijek ispovijedao svoju ljubav prema istaknutim piscima prošlosti, koji su u skromnim mogućnostima pošteno radili na ovim provincijskim prostorima, pa se danas dičimo spomenicima Josipu Kozarcu, Antunu Matiji Reljkoviću i Ivanu Kozarcu kojima je obdario Vinkovce. (...) Kao vrstan poznavatelj kulturne baštine ovoga kraja, prvi je veliki skulptor panonskog zavičaja koji je svojim intimnim kiparstvom unio nešto što se zariva u gledatelja, nešto novo u izrazu što prevladava ranije granice. Ljubav prema tradiciji nije ga zaustavila, već dapače učinila ga je širim, snažnijim i čvršćim. Zbog toga je prvi mogao da zadre pod koru bola Čovjeka.*²

¹Godine 2000. dr. Hrvojka Mihanović-Salopek je priredila, a nakladnik Ljevak publicirao, knjigu pjesama „Buđenje snova“, Radauševu dotad nepoznatu rukopisnu poeziju nastalu od 1968. do 1974. godine.

²Dionizije Švagelj, Studije i eseji II. / Etide za likovna opažanja vinkovačkog kraja, Ogranak MH Vinkovci, 2006., str. 395-397.

Brončani spomenik književnika Josipa Kozarca u Vinkovcima, 1958. (foto: preslika fotografije iz kiparove ostavštine)

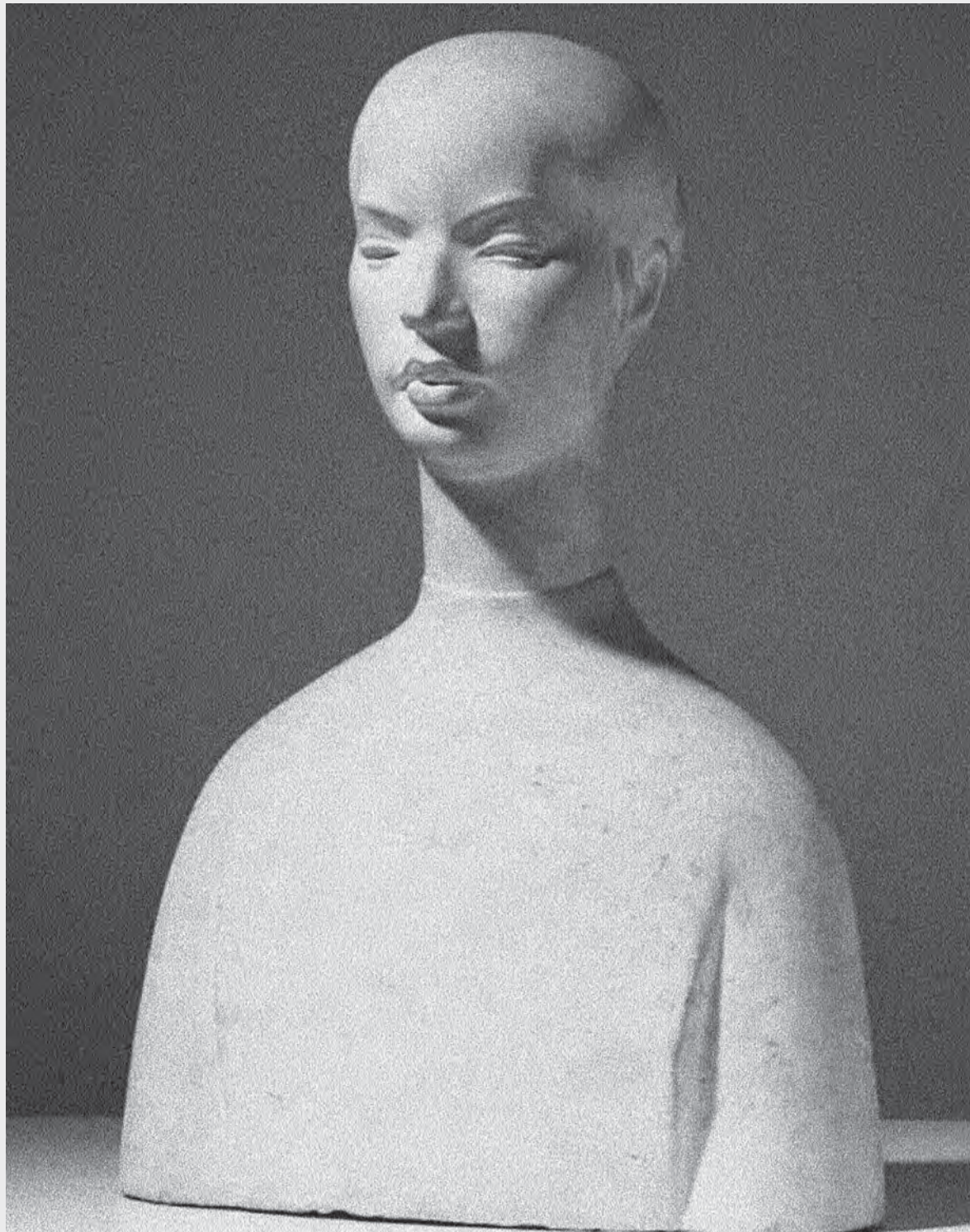
Spomeničko poprsje svećenika i etnologa Josipa Lovretića u Otoku kraj Vinkovaca, 1971. (foto: preslika iz vinkovačkog glasila Novosti)

Spomeničko poprsje autora epa „Satir ili divlji čovjek“ Antuna Matije Relkovića u Vinkovcima, 1962. (foto: preslika iz vinkovačkog glasila Novosti)

Sagledavajući cjelinu njegova opusa u sažetom obliku, što je intencija ove izložbe priređene o 50-oj godišnjici kiparove tragične smrti (1974.), valja se odmah složiti s časnim Vinkovčaninom Dionizijem da je kipar Vanja Radauš najveći stvaralački izdanak svoga panonskog zavičaja u kojem se, nota bene, tvrdi kamen pod povećalom traži. No, istovremeno valja nam i naglasiti da Radauš ide u red najvećih hrvatskih umjetnika uopće koji je nacionalnoj likovnoj umjetnosti 20. stoljeća ostavio u nasljeđe jedincati kiparski opus koji je odolio svim silama nasilne modernosti i ostao navlastito svoj, a k tomu i nacionalan i univerzalan.

Djelo Vanje Radauša pokazuje neprekidni rast kipara od iskonskog rađanja što se objavljuje oblikom, što se diže i postoji kroz dinamiku pokreta, što sebe želi reći novom kreacijom, onom koja je u mrtvoj glini ili kamenu zamirala da bi se dlanom ili dljetom iznova rodila i neposrednije izrazila. Tom glinom i kamenom, tim rodnim uzglavljima našega puka, Radauš je zarana ovladao – dodirom bosa noge po razmočenoj slavonskoj zemlji i sagledavanjem onog što stijenje hrvatskog kiparskog nasljeđa i jest: čudom koje daje, prima i ispraća život sâm. Savladao je on to gledajući ljude svoga kraja kako se predaju životnoj pučini ostvarujući u njoj sebe. I ovdje izložena djela ne iskazuju ništa drugo doli to: govore o životnom i stvaralačkom ritmu tih uzajamnih predavanja umjetnika materiji i tvoriva umjetniku.

Portret kćeri Ranke, 1958. (foto: iz arhive NMMU-a u Zagrebu) Portret je sve do 13. V. 2025. izložen u Muzeju suvremene umjetnosti u Bukureštu, gdje naš Nacionalni muzej moderne umjetnosti premijerno predstavlja hrvatski likovni modernizam u Rumunjskoj.

II.

Radaušov put od djetinjstva u Slavoniji do Kraljevske umjetničke akademije u Zagrebu – put je stvaralačke želje što su ju ražarili upravo ta elementarna spoznaja i snaga njegove darovitosti.. S nepunih 18 godina počeo je učiti kod R. Valdeca i R. Frangeša Mihanovića, na kraju i kod I. Meštrovića od kojeg je naučio mnogo (1924. – 1930.). U Parizu su ga privukla djela A. Rodina i A. Bourdellea, a doticaj s Michelangelovim djelima u Italiji tijekom 1937. usmjerio ga je izražajnosti, pokretu i dramatici, što će – oplemenjeno stečenim iskustvom i ubrzanim ulaskom u doba kiparske zrelosti – postati trajnim obilježjem njegova kiparstva. Vidljivo je to već u djelima nastalima između 1934. i 1936. godine, u „Muškom torzu“ (kat. 1) i „Ženskom torzu“ (kat. 2) te u ležećem ženskom aktu „Djevojka u snu“ (kat. 4), a sazrela snaga njegova kiparskog izraza objavljuje se jasno u izloženoj sjedećoj figuri „Dante Alighieri“ (kat. 6) i u stojećoj spomeničkoj figuri „Ivana Peštaja“ nastaloj tijekom 1937. godine za grobnicu obitelji Peštaj na zagrebačkom groblju Mirogoj. Ova skulptura radnika s pijukom u rukama zorno odaje kipara karakteristične dinamike oblika koji – iskrsavajući iz nutrine materije – otjelovljuju njegovu izvanrednu izražajnost. Radauš je u ovom djelu na uvjerljiv način odao počast preminulom radničkom vođi i drugu, što je i urezano na nadgrobnoj ploči, a uz to je i zorno iskazao vlastitu socijalnu osjetljivost, pa i angažiranost spram radničkih *i osnovnih prava čovjeka za koja se zalagao i Veliki pokojnik.*³

Vanja Radauš i Antun Augustinčić uz spomenik književniku Petru Kočiću prije nego što je saliven u bronci 1932. (foto: iz kiparove ostavštine)

Osim spomenutih skulptura valja istaknuti da je Radauš u međuvremenu izveo i tri vrijedne javne skulpture. To su „Spomenik Petru Kočiću“ u Banjoj Luci, ostvaren u suradnji s Antunom Augustinčićem 1932., zatim kameni oltarni reljef s devet svetačkih likova isklesan 1933. za kapelu Majke Božje Sljemenske-Kraljice Hrvata na zagrebačkoj Medvednici,⁴ te monumentalna statua „Kralj Tomislav“ isklesana u prilepskom mramoru 1936. za Narodnu skupštinu u Beogradu. Po završetku radova na zdanju Skupštine (1937/1938.) statua je postavljena u vestibulu zdanja, u jednu od četiri niše. U preostale niše istovremenu su postavljene tri monumentalne mramorne figure koje su predstavljale povijesne ličnosti ostalih konstitutivnih naroda ondašnje države: „Car Dušan“, kojeg je isklesao Dragutin Filipović, diplomant zagrebačke Akademije iz klase Frangeša Mihanovića, pa „Knez Kocelj“ kojeg je izveo slovenski kipar Tine Kos te kao simbolični predstavnik krune „Karađorđe“ kojeg je isklesao Frano Kršinić.

³Ivan Peštaj, strojobravar i sindikalni političar, bio je dugogodišnji predsjednik Hrvatskog radničkog saveza osnovanog 1926. Do prerane Peštajevе smrti u 46-oj godini života (1937.) Savez je bio homogena i agilna organizacija, a poslije se rascijepila na frakcije vezane uz HSS i uz Hrvatski radnički pokret. Podaci preuzeti iz: Davorin Vujić, Mirogojski opus Vanje Radauša, Anali GAA, 2010., br. 30., str. 56-58.

⁴Prema nacrtu arhitekta Jurja Denzlera kamena Sljemenska kapelica podignuta je 1932. u čast tisućite obljetnice hrvatskog kraljevstva i 1300. obljetnice pokrštenja Hrvata. Izvana evocira starohrvatske crkvice slobodnih tlocrta. Strop je napravljen od slavonske hrastovine i podijeljen je na 45 polja. U poljima se nalazi hrvatski grb, lik Majke Božje, 4 reljefa zaštitnika Hrvatske te grbovi hrvatskih povijesnih pokrajina i gradova.

Ne smijemo preskočiti još jednu važnu odrednicu kiparova predratnog pa i poslijeratnog stvaralačkog razdoblja. Naime, Radauš je bio nacionalno i politički ne samo osviješteni, nego i strastveni umjetnik i intelektualac. Njegova socijalna osjetljivost i pravdoljubiva priroda približile su ga lijevo angažiranoj likovnoj grupi „Zemlja“ i 1932. godine je i formalno postao njezin član. Međutim, bilo je to vrijeme kada su se u završnici tako zvane prve etape sukoba na književnoj ljevici razmimoilaženja – na likovnom planu – svela na konstituiranje fronte nadrealista protiv Krležina zauzimanja za socijalne teme iz života radnika i seljaka u likovnom djelu obznanjenog u vidu predgovora ciklusu crteža “Podravske motive” Krste Hegedušića. Nota bene, Hegedušić je bio jedan od osnivača „Zemlje“ i njen glavni ideolog. Sukob se naravno reflektirao i na ostale „zemljaše“ pa slobodoumni Radauš i Augustinčić po završetku zajedničkog rada na Kočićevu spomeniku istupaju iz članstva grupe „Zemlja“. No, obojica će još dugo respektirati socijalnu misiju skulptorskog djela, ali svaki na svoj posve individualizirani način.

Monumentalna statua „Kralj Tomislav“ u niši Narodne skupštine RS.
(Izvor: web stranica Skupštine, 2024.)

Spomenik „Ivanu Peštaju“ na zagrebačkom Mirogoju.
(foto: Davorin Vujčić, 2011.)

U Radauša nije bila riječ o doslovnoj sljedbi ideološkog predznaka, nego o njemu svojstvenoj izravnoj opservaciji autentična čovjeka iz naroda kojem je i sâm dušom i stvaralaštvom pripadao. Obdaren izvanrednom snagom imaginacije Radauš se vazda zdušno uživljavao u temu i realističkom je modelacijom poduprtom ekspresivnom gestom stvarao cjelovite predodžbe socijalnog i fizičkog stanja protagonista svojih kiparskih, slikarskih i crtačkih radova, i to svejednako da li se radilo o mekoj od brojnih narudžbi za spomenik ili o subjektom izboru teme. Zorno to očituju izloženi crteži iz ciklusa „Dance macabre“ kojima je reagirao na stradanja u Španjolskom građanskom ratu (kat. 51-53) kao i skulptura „Seljak s vilama“ (kat. 13) koju je izveo u osvit rata 1941., dakle, čak šest godina nakon što je grupa „Zemlja“ zabranom zbrisana s likovne scene.

Detalj Kristova torza sa skulpture Pietâ, 1939. (kat. 7)
(foto: Goran Vranić, 2024.)

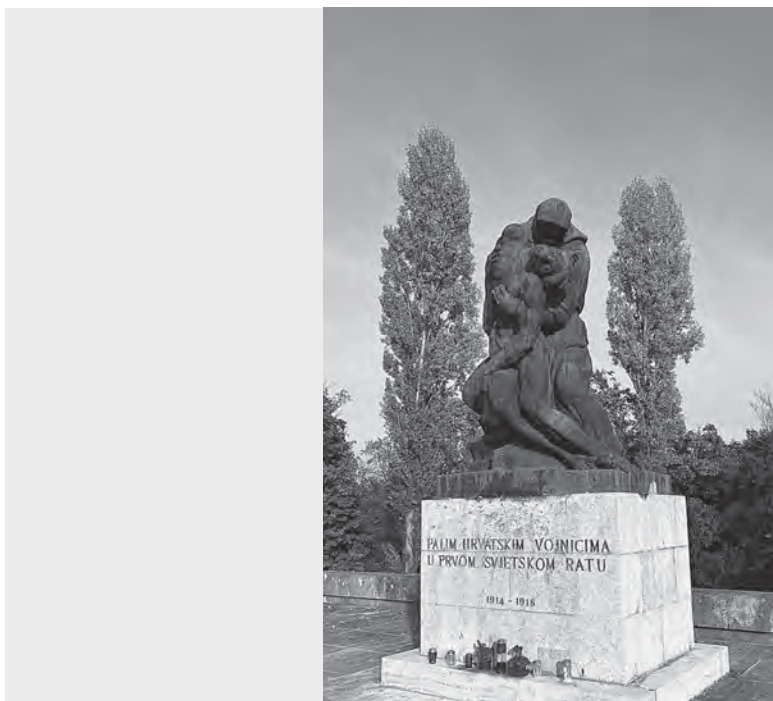
Od konca 30-ih do početka 50-ih godina minulog nam stoljeća Radauš je ostvario niz fascinantnih figurativnih skulptura paradigmatičkih značajki u odnosu na temu i način izvedbe. Primjerice, fascinantna „Pietà“ iz 1939. (kat. 7), majstorske modelacije i vrhunskog plasticiteta, prigušene geste i posvemašnje uvjerljivosti u pogledu iskliznuća Kristova tijela iz majčinih ruku, te jednako tako izvanrednog „Prosjaka“ iz 1939. (kat. 8) u kojem je gesta snažnije izražena, a površina nemirna i sugestivno dronjava baš kao i lik kojeg predstavlja. Dvije različite teme, dvije divergentne modelacije, a ekspresivnost u obje skulpture u ondašnjem kontekstu hrvatskog kiparstva bez premca. Jer kako je to lijepo istaknuo D. Vujčić, autor izložbe Radauševih portretnih djela, kiparov kreativni pečat u njegovim je skulpturama vazda utisnut, jer Radaušu *forma nikad nije neovisna od sadržaja*.⁵ To motivsko prepletanje socijalne i sveltremenske kiparske tematike, odnosno dualitet ekspresionističkih i klasičnih značajki kiparske modelacije proteže se u Radauševu opusu sve do iza Drugog svjetskog rata. U najboljem vidu potvrdu Radauševu stilske i tematske dualnosti, imanentne njegovoj vazda nemirnoj kreativnoj i tragalačkoj naravi, nalazimo i u ostalim istovremeno stvaranim djelima izloženima na našoj izložbi. Na jednoj strani su ostvarenja okrenuta sudbinama izranjanih, potresenih i marginaliziranih ljudi, i to od spomenutog „Prosjaka“ do sljednika mu kao što su zgrčeni „Matija Gubec“ (kat. 10), dramatično razdrljeni „Robijaš“ (kat. 12), umirući „Ranjenik“ (kat. 20), plačujući „Prorok Jeremija“ (kat. 24) i unakaženi „Tifusar“ iz kasnih 50-ih godina (kat. 28). Na drugoj strani su djela njegova klasicističkog izraza kojeg najljepše očituju vrhunski portreti, aktovi i figuralne kompozicije zatvorenih i mirnijih oblika, uglaćanih i oblih površina, i to od spomenute „Pietà“ do njezinih pak sljednika kao što su realistični „Portret Branke Hergešić“ (kat. 14), ležeći akt „Djevojka u snu“ (kat. 4), intimistički „Portret kćerke Ranke“ (kat. 21), studija za spomenik vodi imena „Djevojka s vrčem“ (kat. 23) te „Portret supruge Ade“ (kat. 25) i bista „Djevojke iz Vrljike“ (kat. 26) s tradicionalnom frizurou Slavonke nastala 1956.

Detalj Prosjaka (poprsje s ispruženom rukom za milodare), 1939. (kat. 8)
(foto: Goran Vranić, 2024.)

⁵Davorin Vujčić, Vanja Radauš / Portreti (katalog izložbe), Salon galerije Antuna Augustinčića, 2010., str. 7.

Sva ova istovremeno intimna i monumentalna djela visokih dometa, otkrivaju autorovu iznimnu sposobnost opservacije i izvanredan osjećaj kako za stvarni i metaforički značaj oblika, tako i za modelaciju zatvorene i otvorene forme. Upravo virtuozna modelacija pokreta i epiderme volumena te snažna karakterizacija likova i izmaštanih figuralnih kompozicija početna su i trajna odlika njegova kiparskog stvaralaštva. Tijekom 50-ih i 60-ih godina Radauš je jednakom vehementnošću i plodnošću stvarao na oba kiparska kolosijeka, onom slobodno plastičkom i onom spomeničkom. Od ovih potonjih, rasprostranjenih širom Hrvatske, na izložbi su zahvaljujući reprezentativnim studijama vidljivi: već spomenuti Radaušev prkosnik „Petrica Kerempuh“, u spomeničkoj verziji postavljen na otvorenoj etaži zagrebačkog „trbuha“ gdje mu „kumice“ s tržnice svakodnevno aplaudiraju, te spomenuta „Djevojka s vrčem“ kojom je Radauš odao počast vodi rijeke Cetine pa je u spomeničkoj verziji postavljena u Trilju.

„Spomenik palim hrvatskim vojnicima u Prvom svjetskom ratu“ / „Pietà“, 1939.

(izvor: Gradska groblja Zagreb, 2024.)

Radauš je tri metara visoki spomenik izveo (uz pomoć Joze Turkalja) kao figuralnu kompoziciju „Pietà“ 1939. Postavljen je u središnjoj aleji zagrebačkog groblja Mirogoj i vrsni ga likovni kritičar kiparskoga umijeća Davorin Vujčić smatra najboljim djelom u Radauševu opusu, najboljim spomenikom na Mirogoju i u hrvatskom kiparstvu 20. st. te jednom od najboljih Pietà u hrvatskom kiparstvu.⁶

Malo je to u odnosu na značaj i mnogobrojnost kiparovih javnih radova, stoga ovdje donosimo fotografiju spomenika „Pobuna hrvatskih domobrana u Villefrancheu“, jednog od remek-djela kiparove modelacije kad je o spomenicima riječ. Radauš ga je osmislio tijekom 1951. kao veličanstvenu figuralno-arhitektonsku spomeničku cjelinu i 1952. izveo ga je u inventivnoj kombinaciji kamena i bronce. Naručila ga je Vlada SR Hrvatske kako bi obilježila događaj koji je u povijesti poznat kao „Pobuna Hrvata“. Bio je namijenjen memoriranju pobune hrvatskih i bošnjačkih vojnika iz bojne u sastavu njemačke 13. divizije (Waffen SS), koji su 1943. bili na obuci u francuskom gradiću Villefranche-de-Rouergue. Ondje su se 17. rujna 1943. oružanom akcijom digli protiv neljudskog postupanja nadređenih SS-ovaca koja je kobno završila. Svi sudionici pobune smaknuti su i pokopani na mjestu stratišta. Po završetku rata, stanovnici Villefranchea su to mjesto prozvali Poljem hrvatskih mučenika (Champs des Martyrs Croates). I, premda je postavljanje spomenika u Villefrancheu bilo dogovoreno s francuskom stranom, zbog protivljenja savezne vlade u Beogradu, Radaušovo djelo je 1955. završilo u Puli, gdje je postavljen uz samu rivu. Nazvan je „Spomenik poginulim borcima i žrtvama fašističkoga terora“ i odudarao je od izvornog autorova zamišljaja cijelog spomenika i planiranog rasporeda izvedenih skulptura. Radauš je bio duboko povrijeđen pritiscima političke naravi i toliko razočaran izmijenjenim rasporedom skulptura da nije nazočio otkrivanju spomenika.⁷

⁶Isti, Mirogojski opus Vanje Radauša, Anali Galerije Antuna Augustinčića, 2010., str. 79.

⁷Na središnjem rizalitu spomeničkog ansambla iz 1955. brončanim slovima piše: BOROVCIMA NARODNO – OSLOBODILAČKE BORBE I ŽRTVAMA FAŠIZMA 1941. – 1945. / NAROD ISTRE i nema ni spomena Villefranchea. Nadalje: ženska figura u slavonskoj nošnji s košarom jabuka u ruci, koja je prema Radauševoj zamisli trebala biti središnji kip i evocirati drevni običaj nošenja jabuka slavonskih majki na grobove svojih najmilijih, u pulskoj je postavi spomenika smještena s njegove stražnje strane.

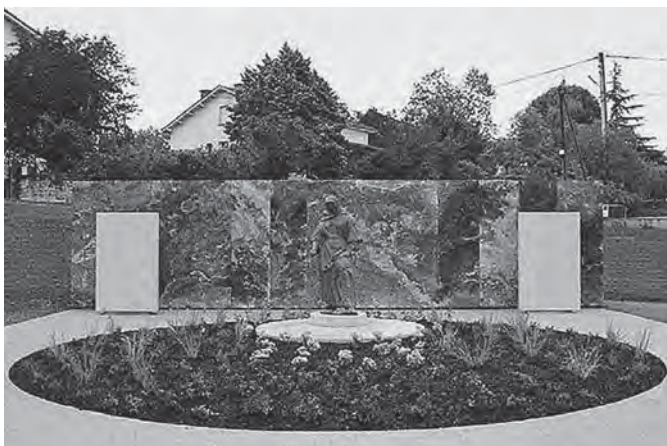

Fotografska simulacija Radauševog rješenja za spomenik u Villefrancheu. (foto: Edo Stenja, 2006.).⁸

Spomenik poginulim borcima i žrtvama fašističkoga terora, Pula. (foto: Thomas Pusch)

Vlada samostalne RH ispunila je prvotnu namjeru inicijatora izrade spomenika, a da li je ispunila i Radauševe visoko postavljene standarde za memoriranje stradalnika ratnih strahota ne možemo znati. Naime, u tom gradiću na jugu Francuske tek je 2006. postavljen spomenik s iznova salivenim skulpturama i rasporedom kipova donekle bližim izvornoj ideji autora. Dvije kompozicije s prizorom pogibije četvorice nagih pobunjenika postavljene su sučelice prilazu spomeniku na dva razdvojena betonska bloka, dočim je figura žene – koja licem i šokačkom nošnjom sliči kiparovoј majci – prilično izdvojena i postavljena bliže zemlji na niski postament u sredinu izduženog prolaza između blokova s muškim figurama. Naravno, u sklopu ove verzije spomenika nema Radaušu nametnutog vojnika s puškom u ruci koji nadvisuje spomenik u Puli. To je ono što znamo i vidimo pa nam ostaje za istaknuti da je novi prostorni raspored Radauševih skulptura, namjenski izvedenih 1952. za spomenik pogubljenim hrvatskim vojnicima u Villefrancheu 1943., riješen sukladno vremenu i prostoru u kojem je postavljen, što je svakako pohvalno. Osmislio ga je arhitekta Ivan Prtenjak i prema njegovu projektu spomenik u Memorijalnom parku pogubljenih iz Villefranchea zadobio središnje mjesto, zamašnu vidljivost i primjerno hortikulturno uređenje ispred skulpture „majke“. U riječ dobio je novu dimenziju.

Kip žene s košarom jabuka u ruci iz spomeničke kompozicije u Villefrancheu. (foto: Ivan Prtenjak)⁹

Radaušov spomenik poginulima u Villefrancheu postavljen prema Prtenjakovu rasporedu skulptura u prostornu Memorijalnog parka.. (foto: <http://www.croatie-occitanie.fr/tag/revolte-des-croates>)

⁸Fotografija je preuzeta iz: Davorin Vujčić, Geneza i analiza spomenika „Pobuna u Villefrancheu“ Vanje Radauša, Anali Galerije Antuna Augustinčića, 2015., str. 83.

⁹Ibid, str. 93.

Ako se vratimo na Raduševo slobodno kiparsko stvaralaštvo tijekom 50-ih, 60-ih godina pa i prve tri godine u 70-ima valja nam istaknuti da je radio u frenetičnom tempu, da je i u tom razdoblju s jedne strane često tematizirao ljudska stradanja, a s druge strane svoju Slavoniju i njezine ljude, običaje pa i životinje. K tomu više od dva desetljeća bio je redoviti profesor kiparstva s Majstorskom radionicom na likovnoj Akademiji, u dva navrata i rektor Akademije. Uz sve to pisao je i stihove u kojima je govorio rječito i živo o Slavoniji, o vlastitim snoviđenjima, tminama i buđenjima iz kojih bi izronio obuzet žarom stvaranja. Najčešće je radio u konzistentnim ciklusima u kojima je opsesivno varirao jednu temu, a što se tiče tvoriva i tu je bio fokusiran na sadru, patiniranu ili djevičanski bijelu iz koje je izvlačio dotad još neviđenu kiparsku čvrstinu. Kad se osjećao pogođen bila je to gruba čvrstina, a kad bi ga preplavili osjećaji spram bližnjih i dragih ljudi čvrstina njegovih sadri blistala bi mramornim sjajem.

Prvi njegov poslijeratni zaokruženi kiparski ciklus je „Tifusari“ (1956. – 1959.). Izveo ga je u patiniranoj sadri čiju je sipkost u ovom ciklusu zadržao, jer je korespondirala s makabrističnom motivikom likova izjedenih bolešću. Toj temi Radauš se nije slučajno obratio i ovdje izloženi „Tifusar“ (kat. 28) nije samo usputno artističko svjedočanstvo o strahovitoj patnji bolesnih u ratu, nego i potresna eksplikacija kiparovih ratnih trauma koje je, kao sudionik na strani partizana, i sâm prošao i kojih se sve do kraja života nije mogao posve riješiti.

Pod konac 50-ih godina, kada se u Radauša tema tifusara već bližila kraju, njegova nespokojna narav i empatija koju je gajio spram nesretnih ljudskih sudbina nagonski su pobudili u njemu želju da se okrene teškim, često i tragičnim sudbinama hrvatskih umjetnika. Njima je posvetio svoje najčudesnije djelo, ciklus „Panopticum croaticum“ (1959. – 1961.). Čine ga imaginativne i fantazmagorične kiparove interpretacije dramatičnih sudbina šesnaestorice velikana hrvatske kulturne povijesti oživljene u skulpturama: „V. Lisinski, A. Jamometić, V. Karas, J. Račić, A. G. Matoš, I. Kozarac, I. G. Kovačić, F. Galović, A. Cesarec, F. Supilo, J. P. Kamov, F. Krežma, E. Kvaternik, J. Križanić, S. S. Kranjčević i S. Raškaj“. Sve skulpture su izvedene u koloriranoj sadri i monumentalnih su dimenzija. Valja još istaknuti da su spomenute interpretativne značajke, ostvarene u ovim kipovima izranjanih površina, smjelih perforacija volumena i žestokih boja kojima kipar određuje specifikume tragičnih sudbina, posljedovala da je Radaušev „Panopticum croaticum“ zadobio epitet najosebujnijeg i najsamosvojnijeg kiparskog ciklusa u hrvatskoj skulpturi uopće. Za njegovo predstavljanje na našoj izložbi izbor je pao na umanjene brončane odljevke kiparovih posveta: prvo „Slavi Raškaj“ (kat. 20), gluhonijemom slikarici najtankoćutnijih akvarela u nas čiji se život skončao u bolnici za psihičke bolesnike, a potom i „Franji Krežmi“ (kat. 30) – violinistu rođenom u Osijeku 1862., koji je u dobi od samo 17 godina stekao svjetsku slavu koncertirajući diljem Europe, a s nepunih 19 godina naprasno je preminuo od upale uha u Frankfurtu na Majni.

Treći ciklus iz tih fulminantnih desetljeća Radauševa kiparskoga rada u sadri je ciklus „Čovjek i kras“ (1961. – 1963.). Riječ je o nizu monumentalnih skulptura izvedenih u sadri djevičanske bjeline i na način samo Radaušu svojstvene čvrstine. Željka Čorak piše *i kao da su se od brda odvaljivale ne bi li iskušale prijetnju uvijek mogućeg urušavanja*.¹⁰ Međutim, urušavanje se kod Radauša, poznato je, nije dogodilo. U tom novom ogledu kipara i tvoriva, zapravo tvari iz koje se izvlači život, Radauš se predao žestoko. Kao da je bičevanjem izrovao put vodi i svjetlu da bi se rodio život. I uspio je. Vidimo to u kipu „Trudnica“ (kat. 32) i skulpturalnoj grupi „Obitelj s krasa“ (kat. 33).

---

¹⁰Ž. Čorak, Put u Panopticum, Vijenac, MH, 27 travnja 2006., br. 317,

S izmakom 60-ih godina u Radauša se javlja želja za smirivanjem istraživačke strasti, za povratkom iskonu, i Slavonija je opet generalna linija njegove motivike. U sljedećih par godina modelirao je i salio u bronci i aluminiju niz novih stiliziranih „Šokica“ zauzdane ljepote (kat. 40 - kat. 45), sjajno razigrano „Kolo“ (kat. 41, ništa manje sjajne „Bikove“ (kat. 46 – kat. 47) i simboličke „Naricaljke“ (kat. 48). I to je samo manji dio njegova dugovječna ciklusa „Slavonija“ kojem je bio vjeran cijeli svoj stvaralački vijek. Jer, ako se kod ikojeg hrvatskog umjetnika očituje utjecaj kraja u kojemu je rođen i odrastao i koji mu je najdublje ostao u pameti, onda se to jasno zapaža kod Vanje Radauša. Slavonija mu se osjeća u prkosu ispučenih usnica Petrice Kerempuha, u grču Matije Gupca, u rezignaciji siromašnih prosjačkih likova, a da se osjeća i u radosti Šokice s uzdignutom koljevkom ne treba ni slovo napisati. Za sva djela ciklus „Slavonija“ vrijedi istaknuti da ih u izričajnom pogledu karakterizira pojednostavljivanje forme i simbolička stilizacija ženskih likova u narodnim nošnjama i njihov amblemski značaj za kiparovo stvaralaštvo pred kraj života.

Vanja Radauš bio je umjetnik koji se nije skanjivao stihotvorstva, ni zamaha dlijeta, niti poteza kista. Dosljedno je sve do smrti stvarao i iskazivao trajnu pobunjenost te neposredni život u sebi i oko sebe. Bio je odani sin svoje domovine i angažirani sudionik njenih grčevitih prijeloma i teških spoznaja. Prije pedeset godina napustio je ovaj svijet u neobjašnjivim okolnostima i otišao u nebeski Panopticum croaticum.

Biserka Rauter Plančić
Zagreb, 10. prosinca 2024.

1. MUŠKI TORZO, 1934.
bronca; v. 84 cm

2. ŽENSKI TORZO, 1934.
bronca; v. 58 cm

3. ZAMIŠLJENA, 1936. – 1940.
bronce; v. 36 cm

4. DJEVOJKA U SNU (LEŽEĆI AKT), 1936. – 1940.
bronca; š. 97 cm

5. PORTRET GOSPODE, 1938.
bronce; v. 28 cm

6. DANTE ALIGHIERI, 1938.
bronca; v. 35,5 cm

7. PIETÀ (studija za Spomenik palim hrvatskim vojnicima u Prvom svjetskom ratu u Zagrebu), 1939.
bronce; v. 57 cm

8. PROSJAK, 1939.
sadra; v. 174 cm

9. MATIJA GUBEC (ROBIJAŠ), 1939.
bronca; v. 39 cm

10. MUŠKI LEŽEĆI TORZO, 1939.
bronca; š. 21 cm

11. ŽENSKI LEŽEĆI AKT, oko 1940.
terakota; v. 18 cm

12. ROBIJAŠ, 1940.
bronca; v. 180 cm

13. SELJAK S VILAMA, 1941.
patinirana sadra; v. 83 cm

14. PORTRET BRANKE HERGEŠIĆ, 1940.
bronca; v. 79 cm

15. PORTRET IVE HERGEŠIĆA, 1940.
patinirani gips; v. 49 cm

16. SLAVONKA (ODMOR), 1942.
bronca; š. 48 cm

17. PORTRET TANJE, 1942.
bronca; v. 46 cm

18. PETRICA KEREMPUH, 1943. – 1949.
bronca; v. 43 cm

19. PETRICA KEREMPUH (studija za istoimeni spomenik u Zagrebu), 1943. – 1949.
sadra; v. 84 cm

20. RANJENIK, 1952.
bronca; v. 35, š. 36 cm

21. PORTRET RANKE, 1953.
patinirana sadra; v. 42 cm

22. AUTOPORTRET, 1953.
mramor; v. 57 cm

23. DJEVOJKA S VRČEM
(studija za „Spomenik vodi“ u Triju na Cetini), 1955. – 1956.
bronca; v. 40 cm

24. PROROK JEREMIJA, 1955.
bronca; v. 65 cm

25. PORTRET SUPRUGE ADE, 1955.
mramor; v. 70 cm

26. DJEVOJKA IZ VRLIKE, 1956.
sadra; v. 72cm

27. ŽENA IZ POKUPLJA, 1957.
mramor; v. 45 cm

28. TIFUSAR (iz ciklusa „Tifusari“), 1958.
patinirana bronca; v. 63 cm

29. SLAVA RAŠKAJ
(iz ciklusa „Panopticum croaticum“), 1960. – 1961.
bronca; v. 52 cm

30. FRANJO KREŽMA (iz ciklusa „Panopticum croaticum“), 1961.
bronca; 69 cm

31. JURAJ KRIŽANIĆ (iz ciklusa „Panopticum croaticum“), 1961.
obojeni gips; v. 149 cm

33. OBITELJ S KRASA (GRUPA), 1962.
bronca; v. 68 cm

33. OBITELJ S KRASA (GRUPA), 1962. (DETALJ)
bronca; v. 68 cm

32. TRUDNICA (iz ciklusa „Čovjek i kras“), 1961. - 1962.
gips; v. 66 cm

34. ŽENSKA FIGURA (iz ciklusa „Čovjek i kras“, 1962. – 1963.
bronca; v. 76 cm

35. ŽENSKA FIGURA (iz ciklusa „Čovjek i kras“, 1962. – 1963.
aluminij; 71 cm

36. PORRETNNA BISTA MLADE ŽENE, 1962.
mramor; v. 68 cm

37. ŠOKICA (s maketom simbola manifestacije „Vinkovačke jeseni“), 1965. – 1966.
sadra; v. 63 cm

38. PORTRET JELICE, 1966. – 1968.
sadra; v. 28 cm

39. GLAVA SLAVONKE, 1969.
sadra, v. 45,5 cm

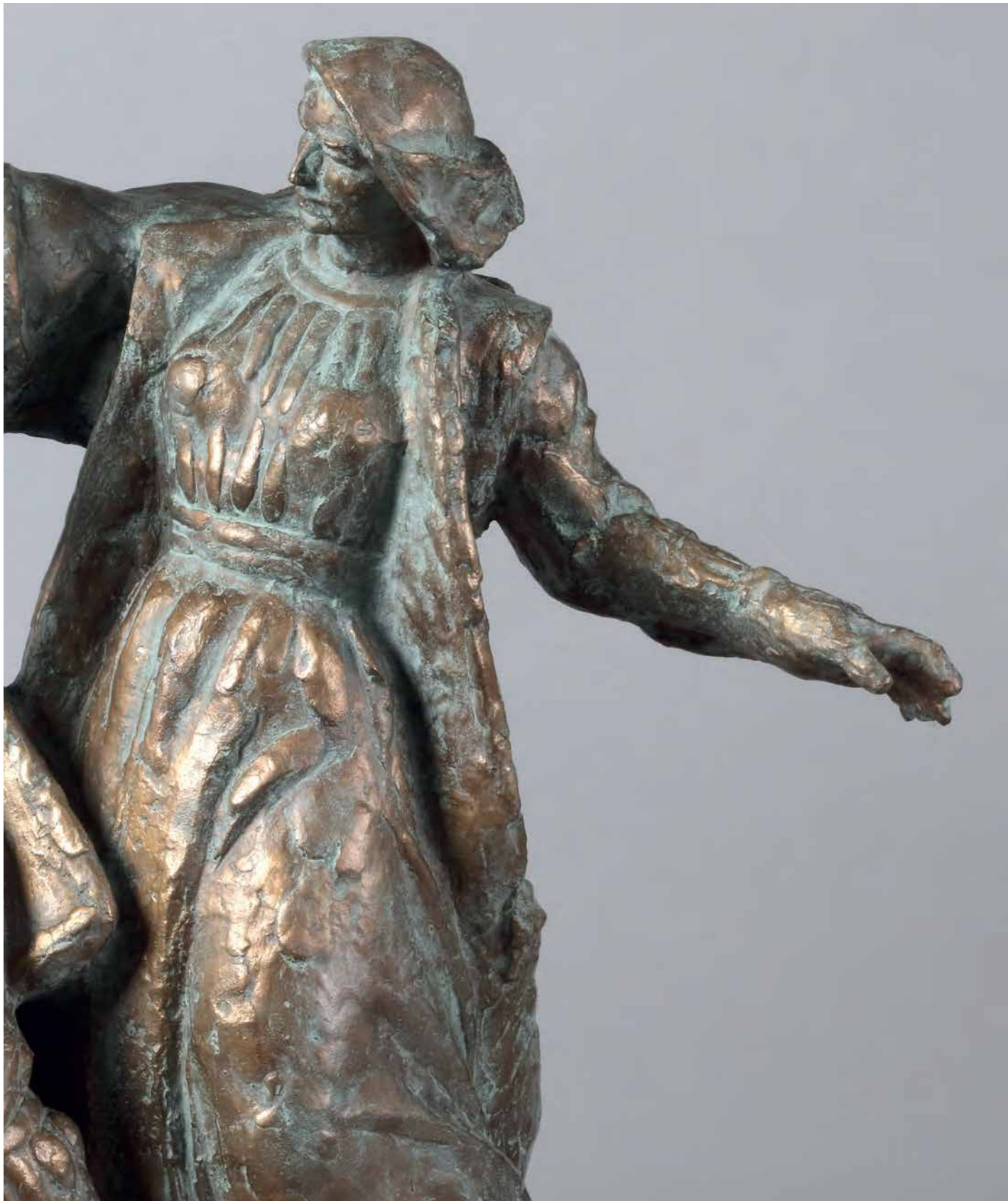
40. ŠOKICA, oko 1970.
bronca; v. 78 cm

41 KOLO, oko 1970.
bronca; v. 61, š. 85 cm

41 KOLO, oko 1970. (DETALJ)
bronca; v. 61, š. 85 cm

41 KOLO, oko 1970. (DETALJ)
bronca; v. 61, š. 85 cm

42. ŽETELICA SA SRPOM, 1971. – 1972.
aluminij; 78 cm

43. ŠOKICA S KOLJEVKOM, 1971. – 1972.
aluminij; v. 96 cm

44. ŠOKICA SA STRUKOM PŠENICE, , 1972. – 1973.
aluminij; 78 cm

45. ŽETELICA, 1972. – 1973.
aluminij; v. 75 cm

46. BIK, 1973.
aluminij; š. 55 cm

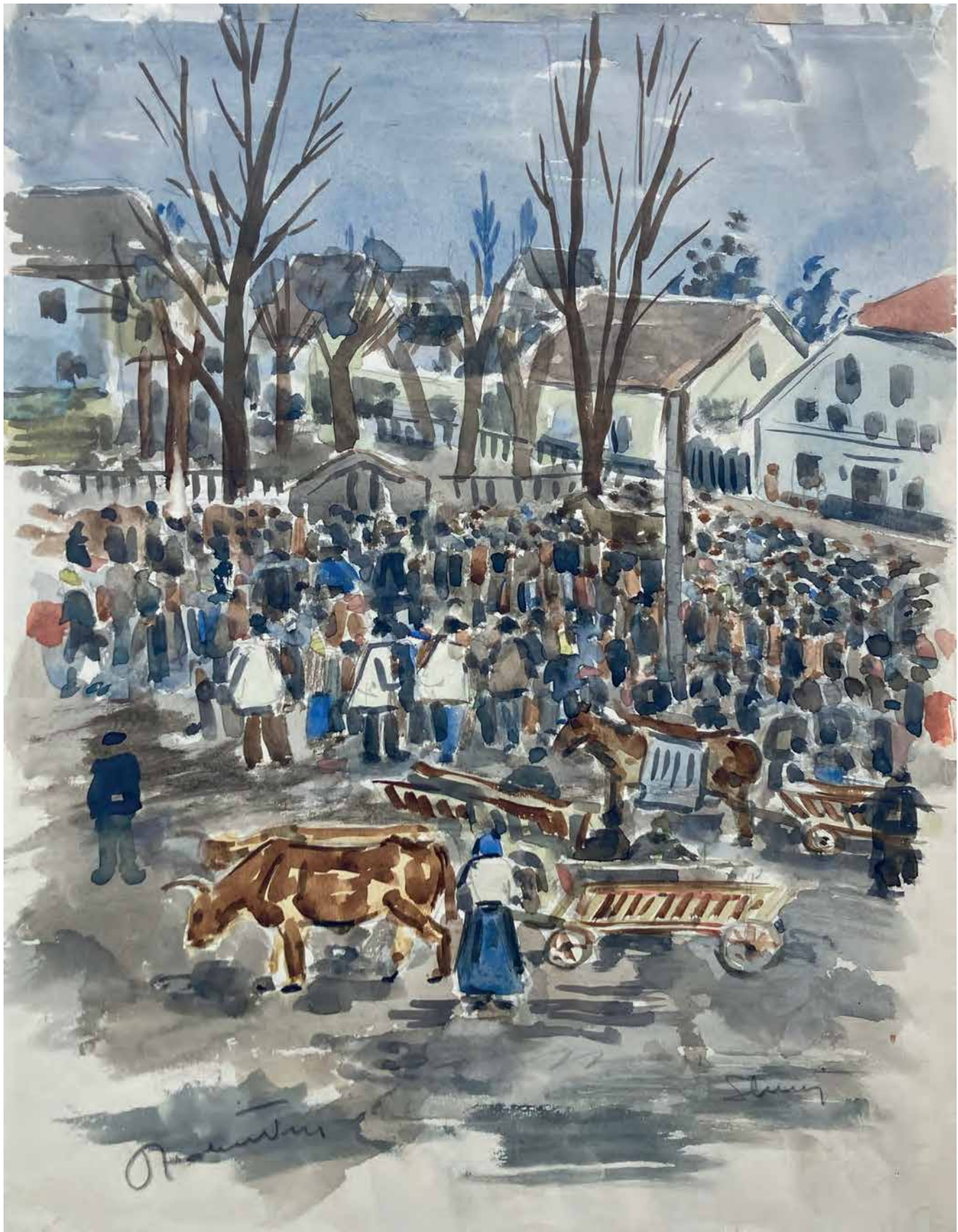
47. DVA BIKA, 1973.
aluminij; v. 21,5 cm

48. NARICALJKE, 1973. (umanjeni odljev s nadgrobnog spomenika na Radaušovu grobu u Zagrebu)
aluminij; v. 73 cm

CRTEŽI, AKVARELI I MEDALJE

49. ŽENA IZ KESTENOVCA, s. a.
akvarel; 44 x 31,2 cm

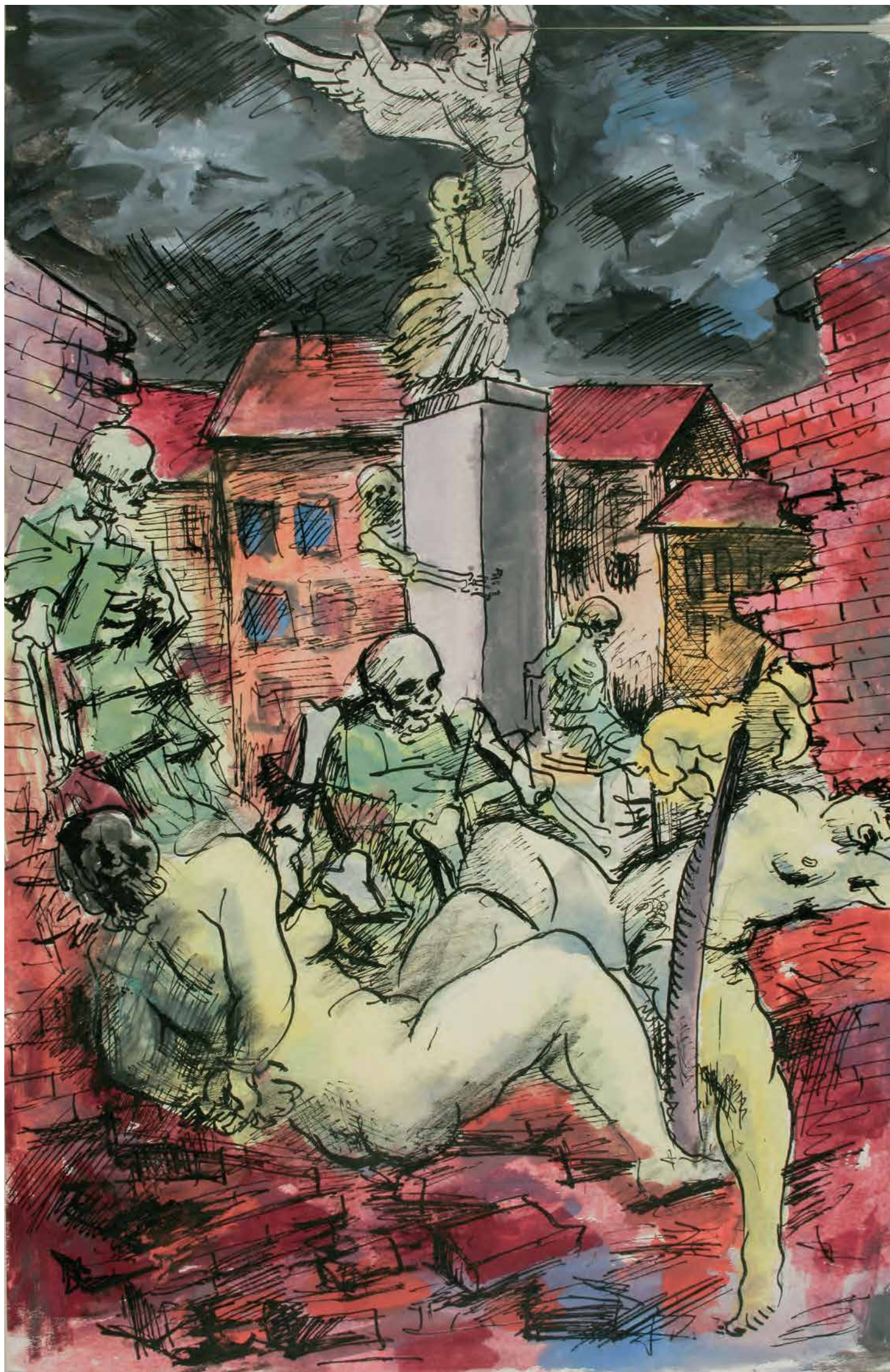
50. TRŽNICA U SLUNJU, s. a.
akvarel; 39,7 x 39,5 cm

51. DANCE MACABRE (crtež 1.), 1936. – 1938.
lavirani tuš, kist; 31,5 x 48 cm

52. DANCE MACABRE (crtež 7.), 1936. – 1938.
lavirani tuš, kist; 29,9 x 43,5 cm

53. DANCE MACABRE (ortez 46.), 1938. – 1940.
tempera, pero, tuš; 41 x 30,7 cm

54. PEJZAŽ, 1939.
lavirana sepija; 41,2 x 30,8 cm

55. PORTRET DJEVOJKE U ŠEŠIRU, 1941.
lavirani tuš; 40 x 30 cm

56. DR. ANTE STARČEVIĆ, 1943.
kovanje, bronca; 61 x 57 mm

57. ANTUN MATIJA RELKOVIĆ
(u povodu 200. godišnjice prvog izdavanja epa „Satir illi divlji čovjek“), 1962.
bronca; 85 x 80 mm

POPIS DJELA

1. MUŠKI TORZO, 1934.
bronca; v. 84 cm
2. ŽENSKI TORZO, 1934.
bronca; v. 58 cm
3. ZAMIŠLJENA, 1936. – 1940.
bronca; v. 36 cm
4. DJEVOJKA U SNU (LEŽEĆI AKT), 1936. – 1940.
bronca; š. 97 cm
5. PORTRET GOSPOĐE, 1938.
bronca; v. 28 cm
6. DANTE ALIGHIERI, 1938.
bronca; v. 35,5 cm
7. PIETÀ (studija za Spomenik palim hrvatskim vojnicima u Prvom svjetskom ratu u Zagrebu), 1939.
bronca; v. 57 cm
8. PROSJAK, 1939.
sadra; v. 174 cm
9. MATIJA GUBEC (ROBIJAŠ), 1939.
bronca; v. 39 cm
10. MUŠKI LEŽEĆI TORZO, 1939.
bronca; š. 21 cm
11. ŽENSKI LEŽEĆI AKT, oko 1940.
terakota; v. 18 cm
12. ROBIJAŠ, 1940.
bronca; v. 180 cm
13. SELJAK S VILAMA, 1941.
patinirana sadra; v. 83 cm
14. PORTRET BRANKE HERGEŠIĆ, 1940.
bronca; v. 79 cm
15. PORTRET IVE HERGEŠIĆA, 1940.
patinirani gips; v. 49 cm
16. SLAVONKA (ODMOR), 1942.
bronca; š. 48 cm
17. PORTRET TANJE, 1942.
bronca; v. 46 cm
18. PETRICA KEREMPUH, 1943. – 1949.
bronca; v. 43 cm
19. PETRICA KEREMPUH (studija za istoimeni spomenik u Zagrebu), 1943. – 1949.
sadra; v. 84 cm
20. RANJENIK, 1952.
bronca; v. 35, š. 36 cm
21. PORTRET RANKE, 1953.
patinirana sadra; v. 40 cm
22. AUTOPORTRET, 1953.
mramor; v. 57 cm
23. DJEVOJKA S VRČEM (studija za „Spomenik vodi“ u Trilju na Cetini), 1955. – 1956.
bronca; v. 40 cm
24. PROROK JEREMIJA, 1955.
bronca; v. 65 cm
25. PORTRET SUPRUGE ADE, 1955.
mramor; v. 70 cm
26. DJEVOJKA IZ VRLIKE, 1956.
sadra; v. 72 cm
27. ŽENA IZ POKUPLJA, 1957.
mramor; v. 45 cm
28. TIFUSAR (iz ciklusa „Tifusari“), 1958.
patinirana bronca; v. 63 cm

29. SLAVA RAŠKAJ (iz ciklusa „Panopticum croaticum“), 1960. – 1961.
bronca; v. 52 cm
30. FRANJO KREŽMA (iz ciklusa „Panopticum croaticum“), 1961.
bronca; 69 cm
31. JURAJ KRIŽANIĆ (iz ciklusa „Panopticum croaticum“), 1961.
obojeni gips; v. 149 cm
32. TRUDNICA (iz ciklusa „Čovjek i kras“), 1961. - 1962.
gips; v. 66 cm
33. OBITELJ S KRASA (GRUPA), 1962.
bronca; v. 68 cm
34. ŽENSKA FIGURA (iz ciklusa „Čovjek i kras“, 1962. – 1963.
bronca; v. 76 cm
35. ŽENSKA FIGURA (iz ciklusa „Čovjek i kras“, 1962. – 1963.
aluminij; 71 cm
36. PORTRETNA BISTA MLADE ŽENE, 1962.
mramor; v. 68 cm
37. ŠOKICA (s maketom simbola manifestacije „Vinkovačke jeseni“), 1965. – 1966.
sadra; v. 63 cm
38. PORTRET JELICE, 1966. – 1968.
sadra; v. 28 cm
39. GLAVA SLAVONKE, 1969.
sadra, v. 45,5 cm
40. ŠOKICA, oko 1970.
bronca; v. 78 cm
41. KOLO, oko 1970.
bronca; v. 61, š. 85 cm
42. ŽETELICA SA SRPOM, 1971. – 1972.
aluminij; 78 cm
43. ŠOKICA S KOLJEVKOM, 1971. – 1972.
aluminij; v. 96 cm
44. ŠOKICA SA STRUKOM PŠENICE, , 1972. – 1973.
aluminij; 78 cm
45. ŽETELICA, 1972. – 1973.
aluminij; v. 75 cm
46. BIK, 1973.
aluminij; š. 55 cm
47. DVA BIKA, 1973.
aluminij; v. 21,5 cm
48. NARICALJKE, 1973. (umanjeni odljev s nadgrobnog spomenika na Radaušovu grobu u Zagrebu)
aluminij; v. 73 cm
49. ŽENA IZ KESTENOVCA, s. a.
akvarel; 44 x 31,2 cm
50. TRŽNICA U SLUNJU, s. a.
akvarel; 39,7 x 39,5 cm
51. DANCE MACABRE (crtež 1.), 1936. – 1938.
lavirani tuš, kist; 31,5 x 48 cm
52. DANCE MACABRE (crtež 7.), 1936. – 1938.
lavirani tuš, kist; 29,9 x 43,5 cm
53. DANCE MACABRE (crtež 46.), 1938. – 1940.
tempera, pero, tuš; 41 x 30,7 cm
54. PEJZAŽ, 1939.
lavirana sepija; 41,2 x 30,8 cm
55. PORTRET DJEVOJKE U ŠEŠIRU, 1941.
lavirani tuš; 40 x 30 cm
56. DR. ANTE STARČEVIĆ, 1943.
kovanje, bronca; 61 x 57 mm
57. ANTUN MATIJA RELJKOVIĆ (u povodu 200. godišnjice prvog izdavanja epa „Satir iliti divlji čovjek“), 1962.
bronca; 85 x 80 mm

U UMJETNIČKOJ GALERIJ HRVATSKOG KULTURNOG SREDIŠTA DO SADA SU IZLAGALI

- IZLOŽBA – IZ ZBIRKE HRVATSKOG MODERNOG SLIKARSTVA I KIPARSTVA
iz donacije prof. Vjeka Bože Jaraka
RAĐANJE ULJUDBENOG ŽARIŠTA
21. prosinca 2006 - 20. siječnja 2007
izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

- BLAŽENKA SALAVARDA, ak. slikarica
MOZAICI B. SALAVARDE-plemeniti biljezi
novije sakralne umjetnosti
31. ožujka-30. travnja 2007.
izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

- prof. JOSIP POLJAN, ak. kipar
ODRŽANA RADOST STVARALAČKOG ČINA U KIPARSTVU
28. rujna-31. listopada 2007.
izložbu priredila Biserka Rauter Plančić
- IRIS BONDORA DVORNIK, ak. slikarica
SLIKE KRHKI TVARNOSTI I MAGIČNE IZGLEDNOSTI
28. rujna-31. listopada 2007.
izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

- prof. JOSIP BIFFEL, ak. slikar
BOŽIĆU USUSRET.
23. prosinca 2007. -01. veljače 2008
izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

- prof. FRANJO FRANCINA DOLENEC, ak. slikar
O USKRSU 2008.
19. ožujka -24. travnja 2008.
izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

- prof. LJUBO LAH, ak. slikar
ulja, akvareli, gvaševi, crteži o 60. obljetnici
slikarova stvaralaštva
izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

- JOSIP MARINOVIĆ, ak. kipar
PORTRETI, FIGURE I SKICE
20. rujna -18. listopada 2008.
izložbu priredio Đuro Vandura

- IZLOŽBA U POVODU OTKRIVANJA SPOMENIKA
IVI DULČIĆU
HRVATSKI UMJETNICI U POČAST IVI DULČIĆU
(Josip Biffel, Vladimir Blažanović, Franjo Dolenc,
Iris Bondora Dvornik, Zdenko Grgić, Ljubo Ivančić,
Željko Janeš, Ljubo Lah, Josip Poljan, Đurđa Gudlin Zanoški)
26. rujna 2008.
izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

-prof. JOSIP POLJAN, ak. kipar
OTKRIVANJE SPOMENIKA
IVO DULČIĆ – HRVATSKI SLIKAR
27. rujna 2008., park u Čapljini

-ĐURĐA GUDLIN ZANOŠKI, ak. kiparica
RETROSPEKTIVA
20. prosinca 2008.-31. siječnja 2009.
izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

-prof. KRUNO BOŠNJAK, ak. kipar
ZAUSTAVLJENI GOSTI
04. travnja-02. svibnja 2009.
izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

-prof. ZLATKO UGLJEN, arhitekt
50 GODINA UMJETNOSTI GRAĐENJA
07. studeni -05. prosinca 2009.

-JOSIP BIFFEL, IRIS BONDORA DVORNIK,
FRANJO FRANCINA DOLENEC, ĐURO SEDER
BOŽIĆNA IZLOŽBA
19. prosinca 2009.-23. siječnja 2010.
Izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

- Josip Biffel, Vasilije Josip Jordan, Josip Poljan,
Ljubo Lah, Blaženka Salavarda, Francina
Dolenc, Zdenko Grgić, Ante Despot, Radoslav
Viličić, Leila Michieli Vojvoda, Đuro Seder,
Slavko Šohaj, Zlatko Keser i Šime Vulas

POSTAJE KRIŽNOG PUTA U DJELIMA
HRVATSKIH LIKOVNIH UMJETNIKA
27. ožujka -24. travnja 2010.
Izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

-OTVORENJE GALERIJE VJEKO BOŽO JARAK
GALERIJA MODERNE UMJETNOSTI PODKOSA U DUBRAVAMA
29. svibnja 2010.
izložbu priredili: Zlatko Ugljen projektant galerije i
Biserka Rauter Plančić

-prof. JOSIP BIFFEL, ak. slikar
BOŽIĆU USUSRET, slike i mozaici
18. prosinca 2010.-01. veljače 2011.
izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

-prof. ŠIME VULAS, ak.kipar
USKRSU USUSRET, skulpture i crteži
16.travnja -21.svibnja 2011.
izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

-TIHOMIR LONČAR, ak.slikar
OD PASTORALNOG PREMA SAKRALNOM
17.rujna -15.listopada 2011.
izložbu priredio Stanko Špoljarić

-prof. ĐURO SEDER
ZAGLEDANI U BESKRAJ
17.prosinca 2011.-21.siječnja 2012.
izložbu priredio prof. Mirko Jozić

-KATARINE ŽANIĆ MICHIELI, ak.slikar,
prof. VALERIJA MICHIELI, ak.kipar,
prof. LEILE MICHIELI VOJVODA, ak.slikar
UPRISUTNJENA SLUTNJA TRANSCEDENTALNOG
31. ožujka - 5. svibnja 2012.
izložbu priredio prof. Stanko Špoljarić

-prof. V. JOSIP JORDAN
JORDAN, izložba slika i ČETRANAEST POSTAJA KRIŽNOG PUTA
iz crkve sv. Frane oo konventualaca u Splitu
20. listopada – 17. studenoga 2012.
izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

-Josip Biffel,Iris Bondora Dvornik, Bruno Bulić, Kruno Bošnjak, Zdenko Grgić, Ljubo Ivančić, Đurđa Gudlin Zanoški, Želimir Janeš, Kuzma Kovačić, Zlatica Kovačićek Poljan, Ljubo Lah, Stipo Ledić, Josip Marinović, Valerije Michieli, Omer Mujadžić, Josip Poljan, Šime Vulas, Nikola Reiser, Đuro Seder, Stipe Sikirica, Slavko Šohaj, Zlatko Šulentić, Marija Ujević Galetović
PORTRETI
u dvije hercegovačke zbirke likovne umjetnosti 20. stoljeća,
skulpture i crteži
15. prosinca 2012. – 19. siječnja 2013.
izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

-prof. ANTON VRLIĆ, ak.slikar
USKRSU USUSRET
23. ožujka - 20. travnja 2013.
izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

-IVAN MAREKOVIĆ, ak.slikar
IZGLEDE I SLUTNJA KRAJOLIKA
08. lipnja - 06. srpnja 2013.
izložbu priredio prof. Stanko Špoljarić

-prof. KUZMA KOVAČIĆ
RETROSPEKTIVNA IZLOŽBA SKULPTURA
14. rujna - 12. listopada 2013
izložbu priredili Biserka Rauter Plančić i Milan Bešlić

-TOMISLAV BUNTAK
SLIKE BOŽIĆU I OTKRIVENJU USUSRET
21. prosinca - 25. siječnja 2014.
izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

-prof. KRUNO BOŠNAK, ak. kipar
SLIJEDITI NJEGA - KRIŽNI PUT
12. travnja - 10. svibnja 2014.
izložbu priredio Nikola Albaneže

-prof. ŠIME PERIĆ
SVEČANOST OBLIKA, slike i skulpture
12. rujna - 11. listopada 2014.
izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

-TOMISLAV OSTOJA
SKULPTURE I SLIKE, iz donacije gradu Zagrebu
13. prosinca - 10. siječnja 2014.
izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

-ZLATKO KESER
DUHOVNI TRAG CRTAČEVE RUKE
28. ožujka - 02. svibnja 2015.
izložbu priredili Biserka Rauter Plančić i Milan Bešlić

-UMJETNIČKA KOLONIJA ČAPLJINA
LIKOVNA KOLONIJA ČAPLJINA 2005.-2015.
19. rujna - 17. listopada 2015.
izložbu priredio Stanko Špoljarić

-STIPE SIKIRICA
KIPAR PJESNIŠTVA I PJESNIK KIPARSTVA
Božićna izložba u godini obilježavanja
300. obljetnice slavne obrane Sinja 1715.
19. prosinca 2015 - 23. siječnja 2016.
izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

-prof. ZDENKO GRGIĆ
IZLOŽBA SKULPTURA, RELJEFA I SLIKA
USUSRET USKRSU 2016.
19. ožujka - 23. travnja 2016.
izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

- PRVACI HRVATSKE MODERNE

Vlaho BUKOVAC, Menci Clement CRNČIĆ,
Branislav DEŠKOVIĆ, Oton IVEKOVIĆ, Gabriel JURKIĆ,
Ivan KERDIĆ, Ferdo KOVAČEVIĆ, Miroslav KRALJEVIĆ,
Frano KRŠINIĆ, Nikola MAŠIĆ, Celestin Mato MEDOVIĆ,
Ivan MEŠTROVIĆ, Robert Frangeš MIHANOVIĆ, Josip RAČIĆ,
Mirko RAČKI, Marko RAŠICA, Slava RAŠKAJ, Ivan RENDIĆ,
Bela Csikos SESSIA, Zlatko ŠULENTIĆ, Rudolf VALDEC,
Emanuel VIDOVIĆ

24. rujna - 22. listopada 2016.

izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

- USUSRET BOŽIĆU

DJELA HRVATSKIH LIKOVNIH UMJETNIKA

17. prosinca 2016 - 21. siječnja 2017.

izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

- DESET GODINA ULJUDBENOG ŽARIŠTA

08. travnja - 06. svibnja 2017.

izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

- MARIJA UJEVIĆ GALETOVIĆ

kiparica, slikarica, akademkinja

i umjetnica kojoj se svaki put posreći

23. rujna - 21. listopada 2017.

izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

- SLAVKO ŠOHAJ

DONACIJE • ZBIRKE

16. prosinca 2017. - 20. siječnja 2018.

izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

- VELIKANI HRVATSKE MODERNE

24. ožujka - 28. travnja 2018.

izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

- SJEĆANJE NA

FRANU ŠIMUNOVIĆA I KSENIJU KANTOCI

29. rujna - 27. listopada 2018.

izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

- MARINE I KRAJOBRAZI

Blažena znamenja hrvatskog slikarstva novoga doba

15. prosinac 2018. - 19. siječnja 2019.

izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

- ZLATKO ŠULENTIĆ

Izložba o Uskrsu 2019.

13. travnja - 11. svibnja 2019.

izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

- RARISSIMA IZ ZBIRKE KIPARSTVA

MODERNE GALERIJE

21. rujna - 17. listopada 2019.

izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

- HRVATSKI SVECI I BLAŽENICI U NAŠEM NARODU

18. listopada - 03. studenog 2019.

izložbu priredili u suradnji s Galerijom "Martin Borković"

Nacionalnog svetišta sv. Josipa iz Karlovca.

Slike su djela ak. slikara Ivana Marekovića i Kristine Mareković

- VLAHO BUKOVAC

ANTOLOGIJSKA DJELA IZ ZBIRKE MODERNE GALERIJE

21. prosinca 2019. - 25. siječnja 2020.

izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

- GRUPA CONTRA

dva desetljeća likovnog stvaralaštva i djelovanja

20. lipnja - 18. srpnja 2020.

izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

- NOBILO

posveta zavičaju

29. kolovoza - 19. rujna 2020.

izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

- VLADIMIR BECIĆ

velemajstor tonske modelacije i kolorita prirode
u hrvatskom slikarstvu 20. st.

19. prosinca 2020. - 25. siječnja 2021.

izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

- MAJSTORSKA DJELA HRVATSKIH KIPARA

IZ ZBIRKE DAMIRA UJEVIĆA

11. prosinca 2021. - 16. siječnja 2022.

izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

- ANTUN BORIS ŠVALJEK

RETROSPEKTIVA

9. travnja 2022. - 14. svibnja 2022.

izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

- LIKOVNA KOLONIJA ČAPLJINA 2017. - 2021.

24. rujna 2022. - 22. listopada 2022.

izložbu priredio Stanko Špoljarić

- GABRIJEL JURKIĆ
SVJETLA I BOJE HRVATSKIH I HERCEG-BOSANSKIH PEJZAŽA
17. prosinca 2022. – 15. siječnja 2023
izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

- STUDIJE ZNAMENITIH SPOMENIKA I SKULPTURA
U JAVNOM PROSTORU iz zbirke DAMIRA UJEVIĆA
1. travnja 2023. – 29. travnja 2023.
izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

- JOSIP ŠKERLJ
RETROSPEKTIVA
16. prosinca 2023. – 20. siječnja 2024.
izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

- VLADIMIR KIRIN
U SPOMEN NA VELIKANA HRVATSKE LIKOVNE UMJETNOSTI
O 130. OBLJETNICI NJEGOVA ROĐENJA
23. ožujka – 27. travnja 2024.
izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

- LOVRO ARTUKOVIĆ
TIHO KAZALIŠTE
8. lipnja – 21. srpnja 2024.
izložbu priredio Lovro Artuković

- Robert BUDOR | Ivan Branko IMROVIĆ
Dvostruka samostalna izložba slika, skulptura i ready-made radova
5. listopada – 2. studenoga 2024.
izložbu priredila Biserka Rauter Plančić

Nakladnik: Založba kralja Tomislava - Čapljina

Za nakladnika: Stjepan Šutalo

Uredništvo: Vjeko Božo Jarak
Biserka Rauter Plančić
Mara Bošković
Stjepan Šutalo
Perica Jurković
Zdenko Vego
Pero Marković

Koncept izložbe i postav: Biserka Rauter Plančić

Tekst: Biserka Rauter Plančić

Fotografije umjetničkih djela: Goran Vranić

Grafičko oblikovanje: Slavko Knežević
Perica Jurković
Pero Marković

Tisak: Grafotisak, Grude

Naklada: 500 primjeraka

ISBN 978-9958-576-39-3
CIP zapis dostupan u COBISS sistemu Nacionalne i univerzitetske biblioteke BiH pod
ID brojem 62513670